

# LUMINA

FOAIE RELIGIOASĂ-CULTURALĂ PENTRU POPOR

## ABONAMENTUL:

Pe an: . . . . . 12 coroane  
Pe 6 luni: . . . . . 6 "  
Pe 3 luni: . . . . . 3 "  
Un număr 24 bani

## APARE JOIA

REDACTOR:  
Dr CORNEL CORNEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTR.: Strada Timișorii Nr. 59.

TELEFON Nr. 30.

INSERTIUNILE SE SOCOTESC AMĂSURAT TARIFEI  
MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

## CRISTOS A ÎNVIAT!

În zorile unei minunate dimineți de primăvară glasul argințiu al clopotului străbate mai tainic ca altădată văzduhul. El cheamă satul la »Învier«. Creștinii cu mic cu mare pornesc cu luminițe de ceară aprinse în mâni spre străjuitoarea de veacuri a credinței strămoșești, spre sfânta maică biserică. . . . . Preotul cădește sub bolta senină a cerului icoana »Învierii«; copiii înbujoarați la față cântă: »Cristos a înviat« și prin fumul de tămâie îngemănat cu mirosul proaspăt al pomilor înfloriți de pe colinele vecine, străbate răspicat stihirea: »Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui. . . . .

Veacuri de-a rândul în mii și mii de biserici învie astfel în fiecare an Dumnezeu Fiul, Care a luat asupra-și păcatele lumii și le-a ispășit cu moartea pe cruce pentru mântuirea noastră. Vrăjmașii lui însă nu se risipesc. Din contră se înmulțesc. Iuda trăește și astăzi în mijlocul omenimei. Fariseii, vameșii, încărunțiii poporului lui Izrail, cari rânjind au osândit la moarte pe Cristos, apar zilnic în diferite chipuri pe arena vieții și strigă dela baierile inimii lor pline de ură și venin: »Răstignește-l, răstignește-l«.

Credința scade, oamenii se îndepărtează tot mai mult dela învățăturile sublime ale Mântuitorului și nou-rul greu al păcatelor apasă conștiința, ce se clatină și la cea mai mică adiere a patimilor. »Neam desfrânat și păcătos«, (Marcu c. 8 v. 38) »neam necredincios« (Marcu c. 9 v. 19) suntem.

Zadarnic a trimis Dumnezeu acest potop al certării, care bântue omenimea de aproape patru ani, zadarnic seceră moartea în fiecare clipită mii de vieți, zadarnic își arată foamea dinții săi ascuțiți. . . . . Nici vorbă să ne

venim în fire. Temnițele sunt astăzi mai pline ca altădată. Treptele judecătoriilor mai mult bătute ca înainte de pace. Crăjmele gem de îndesuială, în schimb bisericile sunt goale. Fără nici o remușcare oamenii dau ascultare glasului de chemare al »profeților mincinoși, cari vin la noi în îmbrăcăminte de oi, iar pe din lăuntru sunt lupi răpitori« (Matei c. 7 v. 15) și se lapadă de legea, în care s'au botezat. Iubirea de Dumnezeu, iubirea de aproapele sunt flori veșezite, al căror rost și înțales puțini îl mai știu prețui. . . . . Încetăm însă, căci scârbă și amărăciune ne cuprinde sufletul creștinesc.

E doar ziua »Învierii«. Praznicul »Învierii lui Cristos« și praznicul învierii omenimei din negura păcatului. Obezile întunerecului, care ne încercuie, să se rumpă în această mărită și sfântă zi, și »lumea cea văzută toată și cea nevăzută să se bucure, că din moarte la viață și de pe pământ la cer ne-a trecut pe noi Cristos Dumnezeu« (Canonul Paștilor). Împărăția cerească e doar astăzi în lăuntru nostru și Isus ne cheamă în ea de aproape două mii de ani cu cuvintele: »Eu sunt pâinea vieții, cine vine la mine nu va flămânzi, și cine crede în mine nu va înseta« (Ioan c. 7 v. 35) și iarăși ne zice: »luați jugul meu asupra voastră și învățați dela mine, că blând sunt și smerit cu inima și veți afla odihna inimilor voastre; căci jugul meu este bun și povara mea este ușoară«. (Matei c. 11 v. 29, 30).

Și auzind aceste sfinte cuvinte de chemare mai putem oare rămânea îndoelnici și învârtoșați în inimile noastre; mai putem să zăbovi, ca să luăm jugul bun și ușor al lui Cristos asupra noastră? Răspunsul e clar ca

lumina soarelui. El este un categoric: nu.

Să intrăm deci frați creștini »pe poarta cea strâmtă« la Cristos, calea, adevărul și viața noastră; și nu pe poarta prin care am intrat și pe calea pe care am mers până acuma, căci aceasta ne duce spre . . . peire.

Neamul nostru își trage obârșia din două popoare mari și viteze ale trecutului. S'a plămădit pe acest pământ sfânt în legea lui Cristos. A fost creștin, creștin trebuie să rămână, cât va trăi. Căci numai ca creștin este în stare să-și poarte crucea sa, ca și odinioară Cristos pe muntele Golgota, precum își poartă crucea fiecare popor, care străduiește spre lumină. Și Cristos a suferit, a murit, dar a și înviat.

»Adevărat, a înviat și . . . . . ne-a dăruit nouă viață vecinică. . . . .«

## Din sfânta Scriptură

»Și îngerul a zis: nu vă temeți, știu că pe Isus cel răstignit căutați. Nu este aici, că s'a sculat, precum a zis, veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul. Și de grabă mergând spuneți învățăceilor lui, că s'a sculat din morți« (Matei c. 28 v. 5-7).

## Paștile

Sărbătoarea Paștilor se serba încă de pe la anul 1400 înainte de nașterea lui Cristos întru aducerea aminte de scăparea poporului izrailtean din robia egipteană. Mântuitorul nostru Isus Cristos, ale cărui patimi s'au cetit la sfintele slujbe din săptămâna acesta, a fost răstignit pe cruce Vineri înainte de paștile jidovești, și în aceiaș Vineri seara a fost pus în mormânt. Sâmbătă, în ziua dintâi a paștilor jidovești, trupul Mântuitorului nostru s'a odihnit în mormântul de pe muntele Golgota. Pe când Isus era cu trupul în mormânt, cu sufletul s'a coborât la iad, unde a sfârșat puterea diavolului și a

vestit sufletelor celor de acolo mântuirea lor.

Când l-au văzut închis în mormânt, dușmanii lui Isus au crezut că au sfârșit cu el. Dar s'au înșelat amar, pentru că a treia zi, adică Duminecă, a doua zi de paștile jidovești, Cristos a înviat din morți.

Duminecă în zori de zi a venit Maria Magdalena împreună cu alte femei la mormântul Domnului, ca să-l ungă cu mirre; dar au aflat mormântul gol și un înger, care era la mormânt, li-a spus că a înviat. (Marcu 16, 1—7) Iar după ce a înviat Isus din morți s'a arătat mai întâi Mariei Magdalenei (Marcu 16, 9. Ioan 20, 18). După aceea s'a arătat Isus la doi învățăcei, cari mergeau la un sat cu numele Emaus (Marcu 16, 12. Luca 24, 13). În aceeași zi seara, „fiind ușile încuiate, unde erau învățăceii adunați pentru frica jidovilor, venit-a Isus și a stăut la mijloc și le-a zis: Pace vouă. Și aceasta zicând, li-a arătat lor mâinile și coasta sa. Atunci s'au bucurat învățăceii văzând pe Domnul“ (Ioan 20, 19. 20).

Acestea s'au petrecut Duminecă, a doua zi de Paștile jidovești, înainte de aceasta cu 1885 de ani. Și de atunci creștinii au început a serba Paștile, nu ca aducere aminte de scăparea izraelitenilor, ci ca aducere aminte de învierea Domnului nostru Isus Cristos și de scăparea noastră din robia diavolului.

Sărbătoarea Paștilor, aducându-ne aminte de învierea Domnului nostru Isus Cristos, ne întărește în credința, că precum a înviat Cristos, așa vom învia și noi la ziua cea de pe urmă a înfricoșatei judecăți. Dreptaceea, prăznuind noi sfânta zi a învierii lui Cristos, să ne curățim simțirile și să ne îndreptăm viața noastră după învățăturile Mântuitorului Cristos, care cu moartea sa a călcat morțea și celor din mormânturi viața le-a dăruit.

P. B.

## Despre curățenie

Atât legea creștină, cât și cea ebraică și cea muzulmană, propovăduiesc curățenia trupului. Strămoșii noștri, Romanii, când veneau într'un loc nou, întâi îngrijiau să aducă apă curată și să facă așezăminte de băi. Numai cu vremea, din pricina lenevirei, multe din poruncile religioase ori nu se țin în seamă ori se fac de mântuială. Unii ajung să creadă, că a îngriji trupul să fie curat și a umbla zilnic cu haine curate e lux și necuviință.

Vom arăta cât de greșite sunt aceste păreri și cum necurătenia trupului, a hainelor, a locuinței și a satului, e prilej de boală, de sărăcie și moarte.

Din pricina necurăteniei și nespălării trupului se capătă râie, picingene, lepră și alte boli de piele. Mănele cele dintâi trebuie spălate cu săpun cât mai deseori pe zi.

Mâna omului poate sfinți prin munca ei, dar și spurca și chiar aduce moarte, fiind necurată cum este la vreme de molime, ca oftica, lungoarea, scarlatina, pojarul, anghina, holera și altele. De asemenea rănilor se cățalesc și pot aduce chiar moarte, dacă nu se păzește cea mai aspră curățenie.

Dovada cea mai bună s'a dat în războiul ruso-japonez. Răniții Japonezilor se vindeau mai lesne și scăpau de moarte ori decât ori nu le era atins vre-un organ însemnat ca inima, plămâni, etc. Dimpotrivă, răniții Ruși mureau pe-un cap. Cercetându-se pricina, s'a aflat că Japonezii, înainte de luptă, făceau baie, spălându-se cu săpun peste tot trupul, și luând primenele curate. Această îngrijire de curățenie mântuia mulțime de oameni dela moarte și de suferințele ce aduc rănilor.

Lucrul e lesne de tălmăcit. Glonte înfierbântat poate trece prin trup și, dacă n'atinge vre-un mădular însemnat, nu-i primejdios, când pielea și hainele sunt curate. Atunci rana din afară nu se cățeleşte și, prinând sămânța boalei, n'o duce mai departe în sânge.

Copilul, de cum se naște, are nevoie de cea mai mare curățenie; scăldăturile zilnice sunt obicei bun și ar trebui urmate cât mai mult. E rău însă, că se lasă copii mici nespălați, nesăpuniți pe moalele capului, ca anume să prinză o

necurătenie, numită solzi. Cred mamele că sunt neapărat trebuitori pentru întărirea capului. Adese sub această pojghiță se adună tot soiul de oaspeți neplăcuți, cari supără rău copilul.

Cămășile și cărpele pruncului trebuie mereu spălate, căci s'a dovedit că unde e necurătenie, vine boala, sărăcie și moarte.

Fiind vorba de curățenie, nu trebuie să ne sfiim a spune lucrul pe față. La sate rar se găsesc femei și fete cu capetele curate, adică să n'aibă locuitori, deși, vezi Doamne, se spală în fiecare Sâmbătă. Numai spălatul n'ajunge, trebuie pieptenare zilnică, ungere, la nevoie cu pomadă de mercur până ce se stărpește sămânța necurăteniei. Pe urmă, trebuie grijă de-a nu căpăta din nou oaspeți urâți dela alții, căci e de ajuns unul, ca să-ți umple capul și hainele. Sunt greșite acele, care zic că-i necuviincios pentru o femeie cinstită să se pieptene în fiecare zi. Părul capului e cea mai frumoasă podoabă; însă, dacă nu-i îngrijit, nu crește și cade. Mai mult s'a dovedit că păduchii, să le zicem pe nume, otrăvesc sângele și adese ori se văd copii umflați la gât și la cap din pricina lor. E greșită credința poporului, că nu se poate ca om să n'aibă păduchi și că ei s'ar fi făcând din sudoare. Se capătă dela om la om, iar necurătenia li-i prielnică. Totuși e lucru rușinos ca omul, făptura cea mai desăvârșită, să se lase mâncată de vie.

E lucru știut, că sângele omului se curăță nu numai răsuflând aer curat prin plămâni, dar și prin piele; dacă e necurată, nespălată, atunci se astupă unele găuri mici, numite pori, și sângele nu se mai curăță așa de ușor. De-aceea oamenii, cari se spală rar pe tot trupul, se simt atât de ușori și bine după o scăldare caldă. Atunci toți porii destupându-se, sângele se curăță mai lesne de otrăvurile ce se fac în trup.

Religia zice, că Dumnezeu a făcut pe om după chipul și asemănarea sa. E mare păcat a înjosi trupul, care-i locuința sufletului, icoana Dumnezeirei, deci tot cei mai desăvârșiți pe lume.

Am auzit femei la țară, cari cred că a fi cu haine curate, spălate și pieptenate în zilele de lucru e semn de stricăciune. Această credință e greșită și am spus că necurătenia la trup și la haine e cuibar pentru boale. Dar afară de aceasta, omul curat și îngrijit, fie femeie ori bărbat, are mai mare putere, se simte mai ușor și

## FOIȚA „LUMINEI“

### CRISTOS A ÎNVIAT

A. Vlahuță

S'au tremurat stăpânii lumii  
La glasul blândului profet,  
Ș'un dușman au văzut în fiul  
Dulgherului din Nazaret!...

El n'a venit să răsvrătească,  
Nu vrea peirea nimărui;  
Desculț, pe jos colindă lumea,  
Și mulți hulesc în urma lui,

Și mulți cu pietre îl alungă,  
Și răd de el ca de-un smintit:  
Isus zâmbește tuturor, —  
Atotputernic — și smerit!

El orbilor le dă lumină,  
Și mușilor le dă cuvânt,  
Pe cei infirmi îi întărește,  
Pe morți îi scoală din mormânt,

Și tuturor deopotrivă,  
Împarte darul lui ceresc, —  
Și celor cari cred într'ânsul,  
Și celor ce-l batjocoresc.

Urască-l cei fără de lege...  
Ce-i pasă lui de ura lor?  
El a venit s'aducă pacea  
Și înfrățirea tuturor!

Din toată lumea asupriții  
În jurul lui s'au grămădit  
Și vijeliile de patimi  
La glasul lui au amuțit:

„Fiți blânzi cu cei-ce vă înzultă,  
Iertați pe cei-ce vă lovesc,  
Iubiți pe cei-ce 'n contra voastră  
Cu vrăjmășie se pornesc“...

II.

Cât bine, câtă fericire,  
Și câtă dragoste-ai adus!  
Și oamenii drept răsplătire,  
Pe cruce 'ntre tâlhari te-au pus.

Au răs și te-au scuipat în față,  
Din spini cunună ți-au făcut,  
Și, în deșarta lor trufie,  
Stăpâni asupra-ți s'au crezut...

— Aduce-ți piatra cea mai mare  
Mormântul să-i acoperiți,  
Chemăți sutașii cei mai ageri,  
Și străji de noapte rânduți!...

III.

S'au veselit necredincioșii  
C'au pus luminii stăvilă,  
Dar ea s'a întărit în focul  
Durerilor de pe Calvar,

Și valorile-i neoprite  
Peste pământ se împânzesc,  
Ducând dreptate, și iubire,  
Și pace 'n neamul omenesc.

Voi toți, ce-ați plâns în întuneric,  
Și nimeni nu v'a mângăiat,  
Din lunga voastră 'ngenunchere  
Sculați... Cristos a înviat!

### Legenda ouălor roșii

Paști fără ouă roșii nici că se pot închipui.  
Nu e casă românească, în care se lipsească  
ouăle roșii de Paști. Fără ouă roșii Paștile nici  
n'ar mai fi Paști. Asă a rămas obiceiul din  
bătrâni.

Ascultați, ce povestește poporul român  
despre începutul datinei de a înroși ouă de  
Paști.

Se zice, că pe când se află Domnul nostru  
Isus Cristos răstignit pe cruce și pe când neîm-  
păcații săi dușmani îl năcăjiau și-l batjocoreau

mai destoinic, nu e umilit față cu oricine se va întâlni. Omul curat lucrează mai cu spor și mai cu încredere, iar semenii săi îl prețuiesc și-i dau mai mare cinste.

Când întâlnim pe drum un om murdar, zicem că-i un amărât ca vai de el, ori un bețiv ori un leneș și ne întorcem cu scârbă ochii dela el, căci fără să ne spunem răspicat, ne simțim noi înși-ne jigniți. Doar e un semen al nostru și netrebnicia lui ne doare!

S. N.

## Știrile săptămânii

**Mersul războiului.** Comunicatele oficiale și agenția telegrafică ungară ne aduc următoarele vești:

La frontul apusean armatele germane au secerat o învingere strălucită prin cucerirea înălțimii și satului Kemmel, care stăpânește valea Flandriei. Lupta dată aici între trupele noastre și cele franceze-engleze a fost una dintre cele mai sângeroase. Până-ce artileria și infanteria noastră respingea tot mai mult pe dușman, avioanele atacau cu succes convoiurile de cară de munițiuni. Am făcut 7100 prizonieri. Planurile francezilor și englezilor de a recupa această înălțime n'au succes. Din contră întreg cercul Ypern și orașul Ypern vor trebui în curând să-le predeie englezii. — La sud de Somme n'am mai putut ținea localitatea Villers Bretonneux, unde am pătruns în urma contra atacurilor dușmane. — Tunul cel mare continuă să bombardeze Parisul. — De pe frontul italian nu ne vin vești noi. Ziarele italiene scriu despre o apropiată ofenzivă austro-ungară.

*Dorim cetitorilor și împreună-lucrătorilor noștri, ca sfintele sărbători ale Învierii Domnului să le petreacă în deplină indestulare sufletească. Cristos a înviat!*

**Cătră cetitori.** Având Tipografia să gate pentru sinodul eparhial mai multe lucrări oficiale grabnice, apoi trebuind și culegătorii să odihnească în cursul sărbătorilor, numărul proximal foii noastre va apare numai Joi în 3/16 Maiu. În schimb ne vom da silința, ca cuprinsul „Luminii” să fie tot așa de bun, ca până acuma.

**Dar.** Prietenul nostru Dr Mihai Grosșian din Oravița-montană a dăruit 20 cor. pentru fondul „Luminii” întru amintirea nepoților săi Mihai și Eugen Borcean, căzuți pe câmpul de luptă.

**Serbările din Caransebeș.** Din prilejul desvălirii statuei reginii Elisaveta și a studenți-

lor eroi, Prea Sfinția Sa părintele episcop al nostru Dr E. Miron Cristea a dat cătră preoțimea, ce o păstorește, următorul circular: Nr. 1919 B ex 1918. Onorată preoțime parohială, În orașul nostru Caransebeș s'a ridicat statua Majestății noastre Caransebeș regine Elisaveta, de asemenea și Sale fericitei regine Elisaveta, de stat din un monument al eroilor gimnaziului de stat din acest oraș, căzuți pe câmpul de luptă, sacrificându-și tinera lor viață pe altarul prea înaltului Tron și al iubitei noastre patrii, Ungaria.

Desvălirea acestui monument se va face în cadrul unor solemnități deosebite, și este fixată pe 6 Maiu a. c. stilul nou, adică pe 23 Aprilie stilul vechiu, Luni a doua zi a sfintelor Paști.

La această serbare Majestatea Sa regele nostru Carol va fi reprezentat prin Alteța Sa imperială și regală arhiducele Albrecht și va participa la serbare și înaltul guvern, precum și reprezentanții mai multor municipii, corporațiuni și autorități.

Această serbare are un caracter înalt patriot.

Se manifestează simțămintele de adâncă loialitate față de prea înalta Casă domnitoare, și de pietate față de fericita împărăteasă și regină, Majestatea Sa Elisaveta, nobila consoartă a Majestății Sale gloriosului împărat și rege, acum adormit în Domnul, Francisc Iosif I, căruia biserica noastră și poporul nostru românesc are atât de mult să-i mulțamească.

Apoi se aduce prinos de recunoștință spiritelor tinerilor eroi, cari de pe băncile școlii, a gimnaziului de aici din Caransebeș, la chemarea monarhului și a patriei luând arma în mână au grăbit pe câmpul de onoare, întru apărarea tronului și a patriei, jertfindu-și tinera viață.

Considerând deci acest înalt caracter al serbarei, invităm Onorata preoțime și respective pe preoții disponibili, nelegați locului prin serviciile dumnezeiești, și pe credincioșii noștri, ca și ei să ia parte la festivitatea aceasta, fixată pe Luni în 23 Aprilie (6 Maiu) a. c.

Această serbare este o ocaziune binevenită pentru manifestarea din nou a credinței și loialității noastre innăscute, de carea am dat dovadă strălucită în nenumărate rânduri și între înprejurări diferite, atât vesele cât și grele.

Este o ocaziune binevenită și pentru arătarea dragostei și pietății noastre față de tinerii eroi porniți la luptă de pe băncile gimnaziului de aici, între cari tineri eroi sunt și fiii ai poporului nostru.

Onorata preoțime parohială să publice aceasta în sfânta biserică poporului credincios. Caransebeș, în 4 Aprilie 1918.

Programul serbărilor a fost publicat în numărul trecut al foii noastre.

**Sinodul eparhial** al diecezei Caransebeșului a fost convocat de Prea Sfinția Sa Domnul episcop Dr E. Miron Cristea pe Dumineca Tomii din acest an.

**Caz de moarte.** Împreună-lucrătorul nostru, părintele protopop al Bocșei-montane Mihail Gașpar, a fost greu lovit de soarte. Bunul Dumnezeu a chemat la sine pe mama frăției sale, văduva preoteasă Elena Gașpar născ. Popoviciu din Gătaia. În mormântarea acestei distinsede matrone a avut loc cu pompa cuvenită în 10/23 Aprilie 1918. Odihnească în pace!

† **Silvia Dragoș**, fiica părintelui Iuliu Dragoș din Vad, a trecut la cele vecinice în etate de 27 ani. Bunul Dumnezeu să mângăie pe părinții îndurerați.

**Spesele de război.** Ministrul de finanțe Alexandru Popovici a declarat, că spesele ce le are țara noastră cu războiul fac pe lună 750—800 milioane coroane.

**Plângerile împotriva recvirărilor** sunt a-se înainta prin primăriile comunale deadreptul cătră comisarul pentru hrănirea publică din partea locului. Dacă cuiva i-s'a luat prea mult, atunci se poate plânge la primpretore și dacă nu se mulțamește nici cu hotărârea acestuia, atunci poate apela la ministru.

**Serbare școlară.** Elevii școlii confesionale gr. or. rom. din loc aranjează sub conducerea înv. Dimitrie Bugariu în 29 Aprilie (12 Maiu) la Dumineca Tomii d. a. la 4 ore în sala Reuniunii de cântări ziua „paserilor și pomilor” împreună cu producție teatrală cu următorul program: 1. *Motto*, „Lăsați pieptul să răsune”, duet, cântat de școlari; 2. *Portul românesc*, patruleg, predat de elevele: M. Cusma, A. Boșneag, M. Ivanescu și E. Hamat; 3. *Singurul păcat*, poezie, declamată de eleva M. Hamat; 4. *Frunzuliță verde de stejar*, duet, cântat de școlari; 5. *La școală*, trilog, predat de elevii: G. Budugan, N. Cogeș și C. Albai; 6. *Papricașul nașului*, poezie, declamată de elevul D. Cusma; 7. *Puișorul*, duet, cântat de școlari; 8. *Sărbătorile băbești*, trilog, predat de elevele: S. Domil, E. Cusma și F. Alionte. — Prețul intrării: Loc I 2 cor., Loc II 1 cor. 50 fil., Loc III 1 cor., Loc de stat 60 fil. Venitul curat al acestei sărbări este menit pentru sporirea fondului „Dotățiunii învățătoresții”, pentru „sporirea bibliotecii școlare” și pentru alte colecte impuse de superiorități. Suprasolvirile întrate la adresa susnumitului înv. se primesc cu mulțamită și se vor cvita pe cale jurnalistică. Invitări speciale nu se trimis nimănu.

**Decorat.** Dl *Dr Iuliu Ionescu*, locotenent la reg. 37 de infanterie, fiul viteaz al vrednicului nostru preot din Jebel Ioan Ionescu, dela izbucnirea răzbelului mondial s'a distins prin bravurile sale ca soldat pe câmpul de luptă din Serbia, Muntenegru și de doi ani pe frontul italian, iar în 30 Decemvrie 1917 a ajuns prizonier în Franța. Vitejia acestui Român falnic s'a recunoscut prin următoarele decorații, pe cari le-am văzut cu ocaziunea scrutiniului pentru alegerea de deputati sinodali din Jebel: 1. Medalia „Crucea roșie”. 2. Medalia de vitejie. 3. Medalia signum laudis de bronz. 4. Medalia signum laudis de argint. 5. Crucea Carol. 6. Crucea militară pentru merite cl. III. cu săbii. 7. Coroana de fer cl. III. cu săbii. Aceste două din urmă s'au trimis părinților săi dela comandamentul militar, după ce eroul lor și al nostru n'a mai ajuns să le poarte, devenind prizonier. Dorim ca cât mai în grabă să-l revedem în deplină putere și sănătate la sânul duișilor săi părinți și în mijlocul acelora, cari îl stimează și iubesc. Să deie bunul Dumnezeu! (M.)

**Oficiul regnicolar pentru îngrijirea invalizilor** a hotărât să înființeze în Logoș, Oravița și Orșova câte o cancelărie, la care se pot adresa toate văduvele și orfanii celor căzuți în război, precum și toți invalizii în orice afacere. Asemenea pot cere informații dela această cancelărie și rudeniile celor duși în război cu privire la ajutorul nou familiar, ce le compete, precum și cu privire la locul unde se află soțul sau fiul dispărut. Activitatea cancelăriei din Logoș se estinde asupra comitatului întreg, a celei din Oravița asupra cercului politic Oravița și Iam, iar a celei din Orșova asupra cercului politic Teregova, Moldova și Orșova.

## La Paști\*

Azi biserica din sat  
Strălucește în splendoare,  
În mărita sărbătoare  
Căntece mângăitoare  
Vestesc cu adevărat,  
Că: Cristos a înviat!

Azi biserica din sat  
Cerească putere are,  
Balzam sfânt de alinare  
Inimilor cu ntristare,  
Ce simțesc adevărat,  
Că: Cristos a înviat!

Azi biserica din sat  
E izvorul mângăierii,  
Și în ziua Învierii  
Ține stavilă durerii,  
Ca să știm adevărat  
Că: Cristos a înviat!

În biserica din sat  
O femeie întristată  
Se roagă îndurerată,  
„Să-l mai văd viu înc'odată,  
Ca să cred adevărat  
Că: Cristos a înviat!”

**Iosif Velcean**  
sergent major

\* Din volumul „Dor și jale”, ce va apare în curând.

în tot chipul, Maica Domnului, făcându-i-se milă de fiul său, luă un coș plin de ouă, se duse cu el la Jidovi și închinându-l-i, îi rugă să înceteze a-l mai chinui și năcăji.

Răutăcioșii și neîndurații Jidovi însă, în loc s'o asculte și să li-se facă și lor milă de Isus și să înceteze, începură a-l batjocori și mai tare. Iar când Isus ceru, ca să-i dea apă de băut, ei îi deteră în batjocură oțet și urzici.

Maica Domnului văzând aceasta, puse coșul cu ouăle lângă cruce și începă a plânge cu hohot, de se cutremură cămașa pe dânsa.

Stând coșul lângă cruce și curgând din mâinile și picioarele lui Isus sângele șiroi, în scurt timp o parte din ouă se împestriță, iar altă parte se umplu așa de tare de sânge, că se făcură toate roșii, ca și când ar fi fost vopsite.

Domnul nostru Isus Cristos văzând, că ouăle s'au umplut de sânge, își aruncă privirile sale cătră cei-ce se aflau de față și le zise:

„De acum înainte să faceți și voi ouă roșii și împestrițate întru aducerea aminte de răstignirea mea, dupăcum am făcut și eu astăzi.”

După-ce a înviat Domnul nostru Isus Cristos, Maica Domnului a fost cea dintâi, care a făcut ouă roșii și mergând plină de bucurie cu dânselle, ca să-l vadă pe fiul său, fiecărui om pe care-l întâlnea îi zicea „Cristos a înviat”, și-i dăruia câte un ou roșu.

Și de atunci încoaci au început apoi oamenii a face ouă roșii și împestrițate de Paști.

**Noua ordinațiune referitoare la dispenzele militare.** Ministrul de honvezi a emis sub Nr. 8444/eln. 4-1918 o nouă ordinațiune cu privire la terminarea reviziei dispenzelor și cu privire la noua regulare a concesiunilor de așteptare. In sensul acestei ordinațiuni ca dispenzate, zași se conzideră după 1 Maiu 1918 numai aceia, a căror dispenzare datează dela 20 Aprilie 1917 a căror dispenzare lor este încă în vi-încoace, dacă dispenzarea lor se de-goare. Revizia generală a dispenzaților se de-clară încheiată cu 30 Aprilie 1918. Cu 1 Maiu 1918 ies din vigoare toate dispozițiunile an-terioare cu privire la concesiuni de așteptare, amânări de intrare și suspendări de termine. Normele pentru concesiunile de așteptare pe viitor sunt următoarele:

1. Concesiuni de așteptare se pot da nu-mai acelor, a căror rămânere în starea civilă, după părerea autorității competente (prima auto-ritate administrativă resp. exclusiv persoana, care conduce acest oficiu) se pare a fi necon-diționat de lipsă din interes public important, sau din interes economic important.

2. Concesiuni de așteptare se pot da nu-mai pe baza propunerilor (listelor) de dispenzare înaintate, fie că e vorba de o dispensare nouă, fie că e vorba de prolongirea unei dispenze expirate.

3. Persoanelor născute între anii 1900 și 1894 nu li-se pot da concesiuni de așteptare decât numai, dacă respectivii sunt singurii bărbați, cari pot conduce economia lor agricolă și dacă economia nu se poate conduce nici de o femeie.

4. E necondiționat oprit a se da concesiune de așteptare celor concediați temporal, apoi acelor, cari sunt chemați sub drapel prin o ordinațiune centrală militară, în fine acelor, ale căror propuneri de dispenzare le-a respins ministrul de honvezi.

Durata concesiunilor de așteptare e de 10 săptămâni, socotite dela ziua de chemare sub drapel (dacă e vorba de o cerere nouă de dispenzare), sau socotite dela ziua, când a expirat dispenza veche (la cereri de prolongire).

Valoarea concesiunilor de așteptare nu se poate prolongi la nici un caz peste cele 10 săptămâni.

Dispozițiile transitoare enunță, că în locul concesiunilor de așteptare actuale trebuiesc emise concesiuni nouă, pe blanchete anume. Durata concesiunii de așteptare e de 10 săptămâni, socotite retroactiv dela terminul, în care respectivul ar fi trebuit să între sub drapel, resp. dela ziua în care i-a expirat dispenza cea din urmă și până la restul timpului, ce mai rămâne peste ziua, când se emite concesiunea de așteptare. Dacă astăzi sunt expirate deja cele 10 săptămâni admise, atunci nu e permis a se mai da timp de așteptare.

Distincțiile de „deocamdată până la...“ sau „mai departe nu“ își perd valoarea.

Pe baza celor de mai sus se va face și controla severă a dispenzaților și a celor concediați cu timp de așteptare.

**Carte bună.** *Cântece din război* tomul II: *Dor și jale*, adunate de Dr Dimitrie Cioloca profesor în Caransebeș. Cartea se estinde pe 96 pagini și cuprinde 32 poezii foarte frumoase, scrise de vitejii noștri de pe front. Se poate procura la „Librăria diecezană“ din Caransebeș cu 44 fil., plus porto poștal.

**Târgul mare al Bocșei-montane** (Neuwerk) va fi Joi în 16 Maiu a. c.

## ECONOMIE

**A șasea dare de seamă a „Băncii Generale de Asigurare“, societate pe acții în Sibiu.**

Cu 31 Decembre 1917 și-a încheiat socotelile pe al șaselea an de lucrare „Banca Generală de Asigurare“ societate pe acții în Sibiu, numită în graiul poporului și „Banca“ noastră de asigurare, deoarece este întemeiată de toate băncile românești și de obștea noastră din această țară.

Adunarea generală, în fața căreia se vor arăta socotelile de încheiere, se va ținea a treia zi de Sf. Paști, în cancelăriile „Băncii“, casele „Albina“ din Sibiu. Sunt poftiți la adunarea generală pe ziua numită la ciasurile 11 înainte amiazi toți actionarii, părtașii întemeietori ai „Băncii“ de asigurare, având însă datorința să-și depună acțiunile, ori documentele de împu-ternicire la cassa „Băncii“, sau la ori-ce bancă românească, semn, că vreau să ia parte la adunarea generală și că au drept de vot. Cum știm, că la „Banca“ noastră de asigurare sunt părtași întemeietori mai mulți economi de-ai noștri, aflăm de bine să-i poftim pe toți, cari au voie și cale la Sibiu, dorind să se încredințeze de mersul „Băncii“.

La adunarea generală se vor desbata afară de socotelile încheiate pe anul 1917, încă și schimbarea a doi paragrafi din statute, apoi statutele fondului de penziune, alegerea a patru membri în direcțiune și altele.

După lege și după statute, socotelile anului trecut au fost încheiate și subscrise în regulă de membri direcțiunii, apoi au fost revizuite și subscrise și de comitetul de supraveghiere. Punctele mai de seamă ale socotelilor sunt următoarele:

Veniturile (intratele) „Băncii“ au fost în anul trecut aproape un milion de coroane, iar cheltuielile (eșitele) au fost de Coroane 873,685.21, rămânând câștig curat Corone 70,594 bani 42.

Pentru cetitorul, care s'ar mira de sumele mari ale intratelor și eșitelor, putem arăta, că „Banca“ noastră de asigurare, spre deosebire de băncile de depuneri și de împrumuturi, are în vedere, că e datoare să apere avutul asiguraților pentru primejdiile și pagubele primejdiilor de foc, apoi are să apere soartea văduvelor și orfanilor, al căror tată iubit a fost răpit din mijlocul lor de o moarte nemiloasă și că astfel banii adunați din premiile (taxele) asiguraților să-și păstreze în mare parte ca bani buni pentru acei nefericiți, cari asigurați fiind cu contracte în regulă și cu plățile lor în regulă, dintr-o oare-care întâmplare nefericită — Doamne ferește — au avut, sau vor avea pagube de foc, sau de moarte. Așa vedem, că pentru îngrijirea de viitorul asiguraților „Banca“ a pus în socoteală între cheltuieli (ieșite), aproape o jumătate de milion de coroane: anume Cor. 462,866.16 ca o rezervă de păstrat pentru preîntâmpinarea cu ușurință a tuturor pagubelor, ce s-ar ivi din întâmplări nefericite în avutul și în viața celor asigurați. Este ușor de înțeles, că rezerva aceasta este fructul muncii și al cruțării de șase ani întregi, după acoperirea tuturor cheltuielilor și a tuturor pagubelor, cari le-am întâmpinat în cei șase ani trecuți, ba ce e mai mult, după împărțirea acționarilor an de an, de partea lor de câștig (dividenda lor), căci cum se știe capitalul fundamental al „Băncii“ este de un milion și 200 de mii coroane, pentru cari bani acționarii au primit până acum an de an câte 48,000— coroane ca dividendă.

Dar rezerva de bani pe seama nefericitelor pagube ale asiguraților, pagube așteptate cu frunte bărbătească pe viitor, se adună an de an, așadar în socoteala anului de față intră la venituri aceea, ce s-a agonisit în anul trecut și trebuie să iasă la cheltuieli agoniseala, ce o dăm anului viitor. Ast-fel ajung socotelile să arete, că din agoniseala anului 1916 au intrat Cor. 419,499.66 pe seama anului 1917, care, la rândul său, dă să iasă pentru anul viitor o rezervă de Cor. 462,866.16, care e de dată, cum am amintit mai sus pentru îngrijirea sigură de viitorul asiguraților și totodată pentru apărarea ace-

lor daune, cari privesc avutul și viața celor asigurați. Tot în scopul acesta mai are „Banca“ noastră de asigurare la îndemână și alte rezerve mai mari prin societățile așa-numite reasigură-toare, cu cari are contracte de părtașie la pa-gube de foc și de viață, Pentru aceste con-tracte „Banca“ plătește an de an o parte din taxele asiguraților și primește părtașia de pa-gube a acelor.

Cu prevederea și cu îngrijirea aceasta de binele și de soartea asiguraților, „Banca“ noastră de asigurare și-a câștigat loc de cinste între toate societățile de asigurare, dintre cari pe unele le-a și întrecut. Cu aceasta, precum și cu plătimirea deplină a pagubelor celor nefericiți, cari și-au avut contractele lor în regulă, „Banca“ noastră și-a mai câștigat și încrederea obștei românești, încredere, care se întărește zi de zi.

Intemeietorii părtași, acționarii „Băncii“ s'au mulțămii și se mulțămesc și cu partea de 4% (patru la sută) după acțiunile lor, în schimb însă întăresc puterea de apărare a „Băncii“. Așa s'a întâmplat, că dela începutul „Băncii“ până la sfârșitul anului trecut, 1917, asigurații noștri au primit pentru despăgubiri de foc și de moarte peste 300.000— Cor, iar în despă-gubiri de grindină au primit preste 140.000— Cor., la un loc totalul despăgubirilor primite de asigurații nefericiți au fost în cei șase ani tre-cuți peste 440.000— Cor., zi: patru sute patru zeci de mii de coroane.

În așteptare sunt niște asigurați, cari au să primească despăgubiri de Cor 57.031.77, arătate ca puse la o parte în socoteala anului. Multe din pagubele acestea sunt privitoare la familiile celor morți în război, la cari însă nu s'au adus documentele. Firește, că, îndată-ce se aduc documentele în regulă, urmează plă-tirea imediat, deoarece „Banca“ noastră față cu văduvele și orfanii asiguraților căzuți pe câmpul de luptă, nu mai așteaptă până la 6 luni după războiu (cum ar avea drept să o facă), ci plătește fără întârziere.

Unde am fi ajuns, dacă nu ne-ar fi opăcit războiul? Cu toate acestea și peste tot soco-telile „Băncii“ noastre de asigurare dovedesc, că ea este o adevărată bancă de asigurare românească, căci se știe, că la economie Romă-nul, dacă se apucă, nu se încurcă, ci mai vârtos tace și face. Așa, tot înainte.

„Banca Generală de Asigurare“  
societate pe acții-Sibiu.

## Calendarul săptămânii

Aprilie		Prier
Zilele săptămânii	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)
Joi	19	Joia Patimilor (Denie)
Vineri	20	(†) Vinerea Patimilor (Denie)
Sâmb.	21	Sâmbăta patimilor
Dum.	22	(†) Paștile
Luni	23	(†) Paști, Sf. m. George (303).
Marți	24	(†) Marța Paștilor
Merc.	25	Sf. apost. și evang. Marcu (68)

**Caut** o femeie, văduvă ori fată mai în vârstă, care să poarte rân-dul casei, să știe ferbe și să aibă inimă bună a griji — în lipsa mamei — de copilașii mei orfani, cari cercetează școala.

Ofertele la adresa:

**Iosif Velcean**, oficiant de stat  
Temesvár, Dózsatér 12.